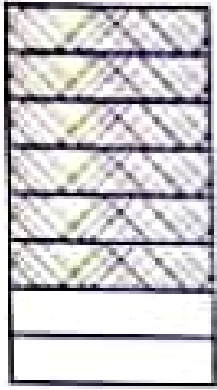

بخوان و بیاموز

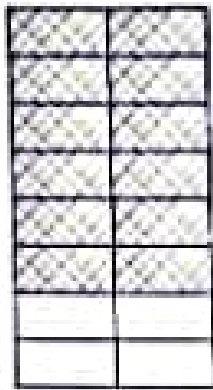
نسبت‌های مساوی

اگر صورت و مخرج یک نسبت را در یک عدد ضرب و یا تقسیم کنیم، نسبتی مساوی با همان نسبت به دست می‌آید.

مثال: در هر یک از شکل‌های (الف) و (ب) نسبت مساحت قسمت رنگ شده به مساحت کل شکل را تعیین و در صورت امکان نسبت‌ها را ساده می‌کنیم.

(الف)

(ب)

الف) مساحت قسمت رنگ شده به کل شکل ۶ به ۸ یا $\frac{6}{8}$ است.

$$\frac{6 \div 2}{8 \div 2} = \frac{3}{4}$$

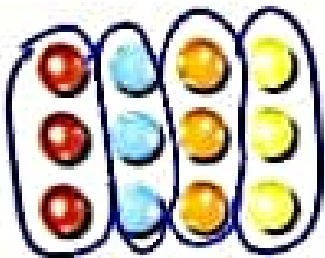
ب) مساحت قسمت رنگ شده به کل شکل ۱۲ به ۱۶ یا $\frac{12}{16}$ است.

$$\frac{12 \div 4}{16 \div 4} = \frac{3}{4}$$

می‌بینیم نسبت قسمت رنگی به کل شکل در هر دو شکل برابر است. یعنی $\frac{6}{8} = \frac{12}{16}$

فعالیت کلاسی

۱ با توجه به شکل‌های مساوی بنویس.

$$\frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{6}{12} = \frac{1}{2}$$

۲ با توجه به اندازه‌های ضلع‌های دو مثلث داده شده

ب: بزرگ
ص: ضلع
م: مثلث

$$\frac{10}{5} = \frac{15}{7.5} = \frac{20}{10} = 2$$

بنابراین نسبت بزرگ‌ترین ضلع‌های مثلث بزرگ به کوچک‌ترین ضلع‌ها را تعیین کن.

بنابراین نسبت کوچک‌ترین ضلع‌های مثلث بزرگ به کوچک‌ترین ضلع‌ها را تعیین کن.

پس این نسبت‌ها را ساده کرده و با هم مقایسه کن.
مثلث بزرگ ۲ برابر مثلث کوچک است.

۲ در جاهای خالی عدد مناسب بگذار.

الف: $\frac{12}{7} = \frac{24}{\square}$

ب: $\frac{5}{12} = \frac{\square}{60}$

ب: $\frac{26}{12} = \frac{\square}{6} = \frac{\square}{\square}$

ب: $\frac{2}{6} = \frac{\square}{60}$

ب: $\frac{22}{22} = \frac{2}{\square}$

ج: $\frac{60}{15} = \frac{\square}{3} = \frac{\square}{\square}$

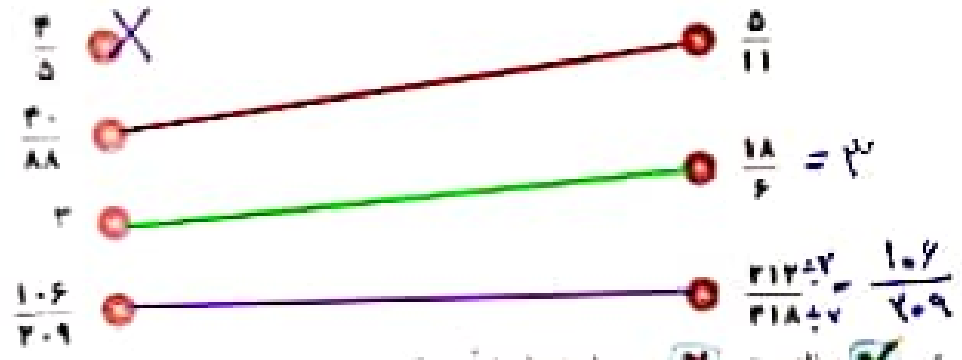
۲ نسبت‌های داده شده را تا حد امکان ساده کن.

الف: $\frac{63}{54} = \frac{7}{6}$
 ب: $\frac{55}{88} = \frac{5}{8}$

ب: $\frac{28}{60} = \frac{7}{15}$
 ج: $\frac{35}{28} = \frac{5}{4}$

تمرین

۱ نسبت‌های مساوی را پیدا کن و به هم وصل کن (یک مورد اضافی است)

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

$\frac{100}{7} = \frac{28}{24}$

الف: کسر مساوی $\frac{7}{9}$ همان $\frac{28}{36}$ است

ب: نسبت ۱۸ به ۹۰ همان $\frac{9}{18}$ است

پ: $\frac{12}{8} = \frac{3}{2}$

۳ در جای خالی عدد مناسب بگذار.

الف: نسبت ۳ به ۵ برابر نسبت ۳۳ به $\frac{55}{55}$ است $\frac{36}{55} = \frac{36}{55}$

ب: ساده شده‌ی نسبت $\frac{16}{24}$ برابر $\frac{2}{3}$ است $\frac{16}{24} = \frac{2}{3}$

پ: نسبت ۶ به $\frac{7}{8}$ برابر ۲۸ به ۳۶ است $\frac{6}{7} = \frac{24}{35}$

۴ در یک کلاس ۳۰ نفری به ۵ نفر و در کلاس دیگر که ۳۶ دانش‌آموز دارد به ۶ نفر جایزه داده شده است. آیا نسبت جایزه به تعداد دانش‌آموزان در دو کلاس برابر است؟ چرا؟

جایزه هر نفر: $\frac{5}{30} = \frac{1}{6}$
 کلاس اول: $\frac{5}{30} = \frac{1}{6}$
 کلاس دوم: $\frac{6}{36} = \frac{1}{6}$

